

بررسی میزان نیدل استیک در کارکنان درمانی مجتمع آموزشی درمانی کوثر سمنان طی 2 سال

سکینه صیادجو¹ افسانه نیکفر²

1- کارشناس پرستاری کمیته کنترل عفونت

2- واحد توسعه تحقیقات بالینی کوثر، دانشگاه علوم پزشکی سمنان، سمنان، ایران

زمینه و هدف: امروزه آسیب های شغلی در کارکنان مراقبت های سلامت یک فوریت پزشکی است چرا که آنان را در معرض خطر عفونت به ویژه ویروس های هپاتیت B و C و HIV قرار می دهد. تعداد واقعی آن به علت کم گزارش دهی هنوز نامشخص است. این مطالعه با هدف تعیین وضعیت آسیب های ناشی از اجسام تیز (Needle Stick Injuries [NSI]) و نیز پاشیده شدن ترشحات بیماران به روی بدن و اقدامات قبل و پس از آن در کارکنان مجتمع آموزشی درمانی کوثر تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی سمنان طی 2 سال (از فروردین 1399 الی اسفند 1400) اجرا گردید.

مواد و روشها: این مطالعه به روش توصیفی-مقطعی می باشد، 731 نفر از کارکنان شاغل و دانشجویان از بخش های مختلف درمانی در طی 2 سال پس از مواجهه با needle stick یا پاشیدن خون یا ترشحات به چشم به پرستار کمیته کنترل عفونت مجتمع مراجعه نمودند، پس از تشکیل پرونده، اطلاعات حاصله در فرمهای مخصوص ثبت گردید و بررسی میزان خطر بیماری زایی ناشی از جراحت نظیر اندازه گیری تیتر آنتی بادی کارکنان و همچنین بیماران در صورت نیاز انجام می شد، بطوریکه با نظر پزشک عفونی ممکنست کارکنان ایمونوگلوبولین (IVIg) دریافت داشته و افراد غیر مصون دوباره از نظر هپاتیت B مجدداً واکسینه شوند. داده های جمع آوری شده با نرم افزار SPSS 16.0 آنالیز گردید.

نتایج: میزان نیدل استیک کارکنان 8/2٪ بود. اکثریت کارکنان درمانی 57/5٪ مونث و 72/5٪ در گروه سنی 20-30 سال بوده، اکثریت 95٪ عامل مواجهه را فرو رفتن سوزن یا بریدگی دست و 5٪ پاشیدن خون یا ترشحات به چشم را گزارش نمودند. بیشترین میزان حادثه بترتیب دانشجویان 40٪، کادر پرستاری 33/5٪ و 27/5٪ در خدمات اتفاق افتاده بود. بیشترین نیدل استیک شدن کادر پرستاری بترتیب در بخش اورژانس 34٪، بخشهای ویژه 26٪، بخش های داخلی 13/5٪، اتاق عمل 8/3٪ و جراحی روی داده بود. تقریباً نیمی (55٪) از موارد آسیب در نوبت کاری صبح اتفاق افتاده بود. شایع ترین اقدامات پس از NSI، عدم فشار بر روی محل آسیب دیده، شستشوی غشای مخاطی با آب فراوان و محل آسیب دیده و ضدعفونی آن و شایع ترین اقدامات پس از آن چک تیتر آنتی بادی 55/8٪ و 8/3٪ واکسیناسیون هپاتیت B افراد غیر مصون بوده است.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به اهمیت بیماریهای منتقله از راه (NSI) و نتایج که میزان قابل توجهی از کارکنان در معرض آلودگی قرار داشته اند آموزش مستمر کارکنان درمانی و دانشجویان و افزایش سطح ایمنی کارکنان در حین کار و جمع آوری و نگهداری و انتقال دفع مناسب و شناسایی افراد غیر مصون و انجام اقدامات و پایش آنها می تواند باعث کاهش احتمال خطر و آسیبهای شغلی گردد.

کلیدواژه: آسیب ناشی از فرو رفتن سر سوزن، بیماری های منتقله از راه خون، کارکنان بیمارستانی، سمنان